

**Rzym antyczny
Polityka i pieniądz**

**The Ancient Rome
Politics and Money**

V

NR 3200

Rzym antyczny Polityka i pieniądz

The Ancient Rome Politics and Money

V

Azja Mniejsza w czasach rzymskich

Asia Minor in Roman Times

Pod redakcją
Wiesława Kaczanowicza

**Redaktor serii: Historia
SYLWESTER FERTACZ**

**Recenzent
LESZEK MROZEWICZ**

Contents

Wprowadzenie (<i>Wiesław Kaczanowicz</i>)	7
Önsöz (<i>Wiesław Kaczanowicz</i>)	9
Introduction (<i>Wiesław Kaczanowicz</i>)	11
Marek Jan OLBRYCHT: The Pontic Kingdom, Arsacid Iran and Armenia: Remarks on the Political Strategy of Mithradates VI Eupator (until 89 B.C.)	13
Tomasz ŁADÓŃ: L. Fannius and L. Magius: <i>Fimbriani</i> or <i>Sertoriani</i> ?	29
Norbert ROGOSZ: The Roman Republic and the Parthian Threat of the Eastern Provinces in Years 53—50 B.C.	41
Agnieszka BARTNIK: Храм и статуя Дианы Эфесской по изображениям на монетах периода Римской Империи	64
Wojciech BORUCH: The Role of Familial Propaganda in the Coinage of the Province of Asia during the Reign of Julio-Claudian Dynasty	85
Krzysztof ŚCISŁO: The Provinces of Asia Minor in Caesar Trajan's Policy (98—117 A.D.). Outline of Issues	106
Przemysław DYRLAGA: Selected Aspects of Relations between the Imperial Power and the Provincial Cities during the Reign of the Emperor Macrinus (with Emphasis on the Region of Asia Minor)	123
Agata A. KLUCZEK: «Vue d'Asie Mineure» sur les problèmes de la Crise du III ^e siècle dans l'Empire romain. Les thèmes monétaires à Cyzique (276 apr. J.-C.)	139

Agata A. KLUCZEK: Quelques remarques sur l'iconographie des médaillons de Probus du type <i>virtus Augusti triumfum Gotthicum</i>	159
Rafał KOSIŃSKI: Nostalgia or a Political Necessity? The Background of the Emperor Zeno's Numerous Donations in Isauria	173

Wprowadzenie

Oddajemy do rąk Czytelników już piąty z kolej tom serii wydawniczej „Rzym Antyczny. Polityka i pieniądz”. Seria ta jest rezultatem zainteresowań i prac badawczych prowadzonych przez pracowników Zakładu Historii Starożytnej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Profil naukowy naszego Zakładu dotyczy bowiem w głównej mierze historii starożytnego Rzymu, a przede wszystkim numizmatyki tego państwa.

Niniejszy tom różni się w swoich założeniach od poprzednich czterech. Wcześniejsze dotyczyły różnych aspektów historii, a szczególnie historii pieniądza na całym terytorium państwa rzymskiego i obszarach ościennych. Piąty tom odnosi się natomiast jedynie do Azji Mniejszej oraz spraw małoazjatyckich, zawierając przy tym artykuły zarówno pracowników Zakładu Historii Starożytnej Uniwersytetu Śląskiego, jak i zaproszonych Gości. Wachlarz zaprezentowanej problematyki jest jednocześnie bardzo szeroki. Chronologicznie dotyczy on bowiem kwestii Małej Azji w dziejach późnej Republiki Rzymskiej oraz w czasach Imperium Rzymskiego aż po wczesne Bizancjum. Tematycznie nawiązuje natomiast do spraw historii politycznej tego regionu, a także do tamtejszych kwestii ideologicznych, kulturowych, religijnych oraz społecznych. Polski Czytelnik otrzymuje w ten sposób szeroki, panoramiczny obraz historii Małej Azji w czasach rzymskich, a dzięki bogatemu aparatu naukowemu w postaci stanów badań nad poszczególnymi problemami i cytowanej literatury przedmiotu — wiedzę co do światowych studiów o tym obszarze w starożytności rzymskiej. Czytelnicy spoza Polski otrzymują natomiast w ten sposób wgląd w główne profile polskich zainteresowań badawczych nad tym fascynującym rejonem w tamtych czasach.

Wiesław Kaczanowicz

Önsöz

„Eski Roma. Siyaset ve Para” kitap serisinin beşinci ciltini Okuyuculara tanıtıyoruz. Bu seri Katowice’deki Silezya Üniversitesi’nin Eski Tarih Bölümünün araştırmacılarının ilgileri ve araştırmalarının sonucudur. Çünkü bölümümüzün bilimsel profili Eski Roma tarihi ve öncelikle bu ülkenin numismatiği ile ilgilidir.

Sunulan beşinci ciltin varsayımları önceki dört ciltin varsayımlarından ayrılır. Öncekiler tarihinin farklı açıları ve özellikle Roma'nın bütün alanında ve komşu ülkelerinde para tarihi ile ilgilendi. Oysa ki beşinci cilt sadece Küçük Asya (Anadolu) ve onunla ilgili meseleler ile alakalıdır. Ayrıca bu kitap hem Silezya Üniversitesi'nin araştırmacıları hem de davet edilmiş misafirlerin makalelerini içinde barındırır. Aynı zamanda sunulan problemler geniş alana yayılır. Kronolojik olarak Geç Roma Cumhuriyeti ve erken Bizans devrine kadar Roma İmparatorluğu zamanındaki Küçük Asya ile ilgili meselelere dokunur. Konusal olarak Anadolu bölgesinin siyasal tarihi yanı sıra ideolojik, kültürel, dinsel ve sosyal sorunlarını anlatır. Bunun sayesinde Polonyalı Okuyucu Roma döneminde Küçük Asya'nın tarihinin geniş, panoramik görüşünü elde edebilir. Buna ek olarak, belirli meseleler üzerine yapılan araştırmaların sonuçları yada alıntı yapılmış feyzili edebiyat gibi zengin araştırma araçlarının sayesinde Eski Roma döneminde bu alanlarla ilgili dunyadaki araştırmalar hakkında bilgi sahibi olabilir. Aynı zamanda, böylece yabancı Okuyucular Polonya'da bu büyüleyici bölge üzerine yapılan araştırmaların ana profilini öğrenebilir.

Wiesław Kaczanowicz

Introduction

We pass the fifth volume of the series *Ancient Rome. Politics and Money* into the hands of Readers. This series is a result of interests and researches conducted by the employees of the Ancient History Department at the University of Silesia in Katowice. The scientific profile of our Department concerns mainly the history of ancient Rome and, above all, numismatics of this country.

As far as its assumptions are concerned, this volume differs from the four previous. Earlier volumes concerned various aspects of history and, particularly, the history of money in the whole territory of the Roman Empire and neighbouring areas. The fifth volume relates only to Asia Minor and its issues and includes articles written by both the employees of the Ancient History Department of the University of Silesia and invited Guests. Therefore, the range of presented problems is very wide. Chronologically-wise, it concerns the issues of Asia Minor in the history of the late Roman Republic and at the time of Roman Empire until early Byzantium. The subject of this volume refers to the political history of this region as well as to the ideological, cultural, religious and social issues. Thus, Polish readers gain a wide, panoramic image of the history of Asia Minor during Roman times and, thanks to a wide scientific system represented by the current state of research and plenty of quotations from reference books, knowledge of global studies about this area at the time of ancient Rome. Readers outside Poland, in turn, acquire insight into main scientific profiles of Polish researches concerning this fascinating region at that time.

Wiesław Kaczanowicz

Redaktorzy
BARBARA MALSKA, KRISTIAN WOJCIESZUK

Komputerowe przygotowanie okładki oraz redakcja techniczna
MAŁGORZATA PLEŚNIAR

Korektor
WIESŁAWA PISKOR

Łamanie
EDWARD WILK

Copyright © 2014 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-2164-0
(wersja drukowana)

ISBN 978-83-8012-156-0
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 12,0 + 2 wklejki. Ark. wyd. 18,0.
Papier offset, kl. III, 90 g Cena 24 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: „TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław